

Nr 69.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till epidemilagen den 19 juni 1919; given Stockholms slott den 22 februari 1924.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till lag om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till epidemilagen den 19 juni 1919.

GUSTAF.

G. Malm.

Förslag

till

L A G**om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till epidemilagen
den 19 juni 1919 (nr 443).**

Härigenom förordnas, att övergångsbestämmelserna till epidemilagen den 19 juni 1919 skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1920; dock att med avseende på epidemidistrikt, som innefattar landsbygd, bestämmelserna i 18 § första och fjärde styckena icke skola äga tillämplighet förr än från och med den 1 januari 1933.

Den skyldighet, som enligt 3 § 1 och 2 mom. åligger hälsovårdsnämnd, skall beträffande hälsovårdsnämnd på landet icke inträda förr än från och med den 1 januari 1933, i annat fall, än då tillgång till plats finnes å sådan sjukvårdsinrättning, som i 3 § 1 mom. omförmäles.

Ledamöter och — — — — — år 1919.

*Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott den 22 februari 1924.*

Närvarande:

Statsministern TRYGGER, ministern för utrikes ärendena friherre MARKS VON WÜRTEMBERG, statsråden MALM, EKEBERG, BESKOW, MALMROTH, HASSELROT, STRIDSBERG, LÜBECK, CLASON, WOHLIN, PETTERSSON.

Departementschefen, statsrådet Malm, anför:

Vid behandlingen i årets statsverksproposition av frågan om statsbidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus (femte huvudtiteln, punkt 74) har jag anmält, att jag ämnade föreslå Kungl. Maj:t att till riksdagen avlåta proposition om sådan ändring i epidemilagens övergångsbestämmelser, att med avseende på epidemidistrikt, som innefattar landsbygd, föreskrifterna i lagens 18 § första och fjärde styckena icke skulle erhålla tillämplighet förrän fem år senare än nu är stadgat, d. v. s. från och med ingången av år 1933.

Jag anhåller nu att få till närmare behandling upptaga detta ärende.

I 18 § första stycket av epidemilagen den 19 juni 1919 är stadgat, att varje epidemidistrikt skall äga tillgång till erforderligt antal platser å sjukhus, avsedda för personer, som äro behäftade med någon av de i 2 § 1 mom. av lagen uppräknade sjukdomar. Enligt bestämmelserna i epidemilagens 18 § fjärde stycket skall därjämte varje epidemidistrikt vara försett med erforderlig utrustning för sådana tillfälliga sjukvårdslokaler, vilkas inrättande kan nödvändiggöras av särskilda omständigheter.

I 3 § 1 mom. av epidemilagen föreskrives, att om någon av läkare förklarats behäftad med sådan sjukdom, som i 2 § 1 mom. av lagen omfattas, hälsovårdsnämnden skall tillse, att den sjuke ofördröjligen erhåller vård å för ändamålet avsedd sjukvårdsinrättning, såvida icke nödig vård på enskild bekostnad beredes honom och de därvid mot smittas spridning viktiga åtgärder äro av beskaffenhet att kunna av nämnden godkännas, eller ock med läkares intyg styrkes, att den sjuke icke utan fara för livet kan förflyttas. Jämlikt föreskrifterna i lagens 3 § 2 mom. har hälsovårdsnämnden enahanda skyldighet i de fall, då någon misstänkes vara behäftad med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs och läkare finner hans intagande på sjukvårdsinrättning vara av behovet påkallat.

I de till epidemilagen fogade övergångsbestämmelserna stadgas, att lagen i allmänhet skall träda i kraft den 1 januari 1920, men att med avseende på epidemidistrikt, som innefattar landsbygd, de nyssnämnda bestämmelserna i 18 § första och fjärde styckena icke skola äga tillämplighet förr än åtta år förflutit från det lagen trätt i kraft. I anslutning härtill föreskrives i

övergångsbestämmelserna vidare, att den skyldighet, som enligt 3 § 1 och 2 mom. åligger hälsovårdsnämnd, beträffande hälsovårdsnämnd på landet icke skall inträda förr än åtta år förflutit från det lagen trätt i kraft, i annat fall, än då tillgång till plats finnes å sådan sjukvårdsinrättning, som i 3 § 1 mom. omförmäles.

Den sålunda för landsbygden medgivna övergångstiden av åtta år är bestämd i enlighet med beslut av 1919 års lagtima riksdag. I den proposition, som låg till grund för epidemilagen, hade Kungl. Maj:t föreslagit att samma övergångstid skulle bestämmas till allenast fem år.

Norrbottnens
läns
landsting.

I skrivelse den 23 oktober 1923 har nu Norrbottens läns landstings förvaltningsutskott, i enlighet med av landstinget givet uppdrag, gjort framställning till Kungl. Maj:t om vidtagande av åtgärder för åstadkommande av förlängning utav den nu ifrågavarande övergångstiden. Förvaltningsutskottet har i sin berörda skrivelse anfört i huvudsak följande:

Enligt epidemilagens bestämmelser skulle landstingen vart och ett inom sitt område hava genomfört epidemivårdens ordnande före utgången av år 1928. Norrbottens läns landsting hade i anledning härav uppgjort vederbörlig plan för genomförande av ett tidsenligt ordnande av sin epidemivård enligt nämnda lag. För detta ändamål vore flera sjukvårdsanstalter under uppförande och andra vore planerade. Emellertid hade det visat sig, att landstingets utgifter undergått en sådan stegring, samtidigt med att bevillningskronornas antal väsentligen sjunkit, att landstinget icke ansåge sig mäka att genomföra den uppgjorda sjukvårdsplanen i den omfattning och inom den tidrymd, som ursprungligen avsetts. Med hänsyn härtill hade landstinget vid sitt sammanträde år 1923 uppdragit åt en kommitté att undersöka, om epidemivården skulle kunna anordnas och bekostas på ett sätt, som vore ekonomiskt överkomligare än vad efter den nu inslagna vägen syntes bliva fallet. Ifrågavarande kommitté hade erhållit i uppdrag att till landstingets sammanträde år 1924 föreslå de åtgärder, som i förevarande avseende kunde befinnas lämpliga. I avvaktan på kommitténs förslag hade landstinget beslutat att tillfälligtvis avbryta fullföljandet av nybyggnad för epidemivården och hade för år 1924 icke anvisat medel för andra epidemivårdsanstalter än sådana, som redan vore under uppförande. Oaktat den sparsamhet, som i förevarande och andra avseenden iakttagits, hade landstingsskatten stigit från 2 kronor 16 öre till 2 kronor 80 öre för 100 kronors bevillningstaxerad inkomst. Av allt att döma kunde landstingsområdet under de närmaste åren icke räkna med någon stigande skattekraft, utan snarare tvärtom. Med hänsyn till anförda förhållanden vore det för Norrbottens län en synnerligen trängande angelägenhet att få respittiden för epidemivårdens fulla övertagande och ordnande förlängd.

Under åberopande av vad sålunda anförts har förvaltningsutskottet hemställt, att Kungl. Maj:t måtte till 1924 års riksdag göra framställning om medgivande för Kungl. Maj:t att på ansökan av landsting och efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall medgiva uppskov med det fulla och slutliga ordnandet av epidemivården inom vederbörande landstingsområde för en tid av intill fem år utöver den i övergångsbestämmelserna till epidemilagen fastställda tidpunkten.

Länsstyrelsen i Norrbottens län har i yttrande den 23 oktober 1923 tillstyrkt bifall till den av landstingets förvaltningsutskott gjorda hemställan.

Länsstyrelsen
Norrbottens
län.

Medicinalstyrelsen har i utlåtande den 5 november 1923 i ämnet anfört i huvudsak följande:

Medicinal-
styrelsen.

Efter tillkomsten av epidemilagen hade i samtliga län pågått arbete för epidemisjukvårdens ordnande i enlighet med lagens bestämmelser. Den ekonomiska kris, som landet för närvarande genomginge, måste emellertid av helt naturliga skäl i hög grad försvåra ordnandet av sagda sjukvård inom den i lagen avsedda tiden, d. v. s. före år 1928, och styrelsen ansåge fog förefinnas för den av Norrbottens läns landstings förvaltningsutskott gjorda framställningen. I stället för det av förvaltningsutskottet ifrågasatta uppskovet efter prövning av omständigheterna i varje särskilt fall syntes det emellertid styrelsen lämpligare, att ett allmänt uppskov med tillämpningen av de ifrågavarande bestämmelserna i epidemilagen beviljades. Tiden för ett dylikt uppskov borde enligt styrelsens mening begränsas till tre år.

På grund av vad sålunda anförts har medicinalstyrelsen hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att med avseende på epidemidistrikt, som innefattar landsbygd, bestämmelserna i 18 § första och fjärde styckena i epidemilagen icke skola äga tillämplighet förrän efter ingången av år 1931.

Såsom jag redan vid behandlingen i årets statsverksproposition av frågan om statsbidrag till uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus yttrat, finner jag det uppenbart, att det nuvarande ekonomiska läget måste för en del landsting resa oöverstigliga svårigheter att inom den nu stadgade tiden eller före ingången av år 1928 genomföra ordnandet av epidemivården inom vederbörande landstingsområden. Vid samma tillfälle har jag även framhållit, att den statsfinansiella situationen påfordrar återhållsamhet med avseende å uppförande och inlösen av epidemisjukhus. Storleken av de statsutgifter, som föranledas av statens bidrag till kostnaderna för anordnandet av epidemisjukhus, gör det synnerligen önskvärt, att uppförandet och inlösen av dylika sjukhus under de närmaste åren bedrivs i en långsamare takt än vad de nuvarande övergångsbestämmelserna till epidemilagen förutsätta. En utsträckning av övergångstiden för epidemivårdens fullständiga ordnande synes mig följaktligen påkallad av hänsyn såväl till landstingens som till statens ekonomi.

Departements
chefen.

Vad angår den form, i vilken en dylik utsträckning av övergångstiden bör genomföras, torde det vara lämpligast att, på sätt medicinalstyrelsen föreslagit, generellt förlänga den i övergångsbestämmelserna till epidemilagen medgivna anståndstiden. Tiden för denna förlängning synes emellertid, i överensstämmelse med det yrkande, som framställts av Norrbottens läns landstings förvaltningsutskott, böra sättas till fem år.

I enlighet med vad jag sålunda anfört har jag låtit utarbeta ett lagförslag, innefattande att den övergångstid, som enligt första och andra styckena av

övergångsbestämmelserna till epidemilagen den 19 juni 1919 tillgodokommer epidemidistrikt, som innefattar landsbygd, samt hälsovårdsnämnd på landet, utsträcker till den 1 januari 1933.

Föredragande departementschefen uppläser här efter ett i enlighet med ovan angivna grunder avfattat *förslag till lag om ändrad lydelse av övergångsbestämmelserna till epidemilagen den 19 juni 1919*, vilket förslag är av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, samt hemställer, att detsamma måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Stålhammar.